

СЪДЪРЖАНИЕ

НА КНИГА ПЪРВА

Биоправото и днешния спор на факултетите <i>(Предговор от проф. дфн Стилиян Йотов)</i>	17
Митът за Пандора	23
Увод	25
Какво изучава биоправото?.....	25
Предмет на биоправото.....	27
Метод на регулиране.....	30
Отграничения.....	32
Биоправо и религия.....	35
Биоправо и биополитика.....	41
Раздел I.	
Юридическа митология на човешкото тяло	51
§ 1. Феноменология на тялото	55
1. Тялото като култура и култът към тялото.....	55
2. Фрагментация на тялото.....	59
3. Синтетизация и десоматизация.....	62
4. Краят на тялото.....	65
5. Възможен ли е „капитализмът без търкане“?.....	68
§ 2. Човешкото тяло като медия	76
1. Тялото без Словото.....	76
2. Тялото – моят блог и моята крепост.....	77
3. Бученето на телата.....	77
4. Тялото и неговата публика.....	78
5. Апетитът към тялото.....	79
6. Тялото като книга.....	80
§ 3. Защо не притежавам тялото си?	82
1. За достойнството на човешкия ембрион.....	82
2. Гробищни сергии.....	83
3. Болестта като печалба.....	83

4. Къде сме ние?.....	87
5. За юридическата санитарност.....	88
§ 4. Тяло и принуда.....	96
1. Тялото в правото.....	96
1.1. Човекът-тяло – вариациите.....	96
1.2. Психичноболното тяло.....	100
1.2.1. Мерки за лечение на психичноболни лица.....	100
1.2.2. Поставяне под запрещение.....	101
2. Здравни грижи за психичноболни лица.....	103
2.1. Общи положения.....	103
2.2. Форми на специфично медицинско въздействие.....	107
2.2.1. Мерки за временно физическо ограничаване.....	107
2.2.2. Трудова терапия.....	110
2.2.3. Спешна психиатрична помощ.....	111
2.2.4. Временно настаняване за лечение.....	111
2.2.5. Задължително настаняване и лечение.....	112
3. Други случаи на медицинска принуда.....	114
3.1. Медицинска принуда във връзка с надзора върху заразните болести.....	115
3.1.1. Мерки за държавен здравен контрол.....	115
3.1.2. Мерки на граничен здравен контрол.....	115
3.1.3. Задължителни имунизации.....	116
3.1.4. Мерки за ограничаване разпространението на вътреболнични инфекции.....	117
3.2. Принудителни медицински мерки.....	118
3.3. Медицинска принуда по време на изтърпяване на наказание.....	120
3.4. Медицински интервенции, представляващи процесуална принуда.....	123
3.4.1. Медицинска принуда в гражданския процес.....	123
3.4.2. Медицинска принуда в наказателния процес.....	123
§ 5. Тяло под наем.....	125
1. Правото на сексуален достъп до жени при различните форми на проституция.....	125

1.1. Улична проституция.....	127
1.2. „Емоционална“ проституция.....	127
1.3. Киберпроституция.....	128
1.4. Съсловна проституция.....	128
1.5. Свещена проституция.....	129
2. Сексуално сурогатство.....	131
3. Комерсиализация на интимността.....	133
4. Проституиращи аватари.....	136
5. Синтетични жени – разрешение или отчуждение?.....	138
6. Лутанията на правото... ..	142
§ 6. Правна уредба на голотата на човешкото	
тяло и лице.....	144
1. Видове голота.....	144
2. Скритата голота.....	145
3. Хадака мадзури – фестивалът на голия мъж.....	150
4. Публичността на лицето.....	151
4.1. Използване на бурка.....	151
4.2. Татуиране на лицето.....	152
4.3. Присаждане на лице.....	154
4.4. Феминизация на лицето.....	156
4.5. Трансплантация на глава.....	157
§ 7. Правото на телесно самоусвършенстване	
и случайността.....	158
1. Двата „пътя“.....	158
2. „Трансплантация“ на тяло?.....	161
3. Има ли граници правото на самоусвършенстване?.....	162
4. Случайност срещу контрол.....	163
§ 8. Генетично модифициран спорт.....	165
1. Хвърлената генетична ръкавица!.....	166
2. Битката за Средната земя.....	166
3. Спортен пърформанс?.....	169
4. Каква е разликата между бягащи обувки, атлет-киборг и Юсеин Болт?.....	170
5. Робоолимпийски игри 2192... ..	170

§ 9. Мъртво ли е „живото“ донорство?	174
1. Трансплантацията.....	174
2. Набеден ли е законът?.....	175
3. Право на свободен избор или неадресирано донорство.....	177
§ 10. Въпросът за правната регулация на смяната на пола	181
1. Поставяне на въпроса.....	181
1.1. Културните различия на пола.....	183
1.2. Видове пол?.....	189
1.3. Правото на промяна и правото на отказ от пол?.....	190
2. Възможната реакция на правото.....	194
3. Новото поколение човешки права.....	198
4. Право на промяна на пола.....	204
4.1. Хипотезите.....	204
4.2. Понятието.....	208
4.3. Дискусията.....	214
5. Промяна на пола в България.....	220
6. Възможните решения de lege ferenda.....	222
7. Правни последици при промяна на пола.....	227
8. Предпоставки за смяна на пола, съгласно съдебната практика.....	233
8.1. Противоречие между психичния и гражданския пол.....	233
8.2. Сериозно и непоколебимо желание за промяна на биологичния пол.....	241
8.3. Психично здраве.....	248
8.4. Липса на злоупотреба с право.....	250
9. Проблеми на съдебната практика.....	250
§ 11. Имат ли право хората да се превърнат в животни?	260
1. Кое кара хората да искат да изглеждат като животни?.....	260
2. Защо!?.....	262

3. Допустима ли е от правото подобна трансформация?.....	262
§ 12. Правни волеизявления, „обективирани“ чрез мозъчни вълни.....	264
1. Юридическият подбор на изявленията.....	264
2. „Липсващите“ изявления.....	265
3. Правните изявления и „традиционните“ човешки сетива.....	265
4. Правните изявления и технологичните „метасетива“.....	267
5. Изявления чрез мозъчни вълни.....	268
Раздел II.	
Флукуации на правосубектността.....	272
§ 13. Болното тяло.....	275
1. Болестта като феномен на тялото.....	275
2. „Раждането“ на болестта – гледната точка на Мишел Фуко.....	276
3. Чудовищното тяло – „кръвосмешението“ между болестта и правонарушението.....	283
4. Здравето като част от „грижата за себе си“.....	286
5. От квазиболест към псевдоздраве.....	288
§ 14. Критерий за правосубектност. За юридическото господство на човешкия интерес.....	295
1. Кое е уникалното качество?.....	295
2. Човешкият интерес.....	301
§ 15. „Естествени“ права за животните?.....	303
1. Кой „уби“ света, или за непредвидените последици на дуализма?.....	303
2. Защо животните са по-различни?.....	303
3. „Моля, признайте ми статус на свиня!“.....	306
4. Измененията в Наказателния кодекс.....	307
5. „Естествени“ ли са „правата на животните“?.....	309
6. Още по темата.....	311

§ 16. Етика на ограниченията при ползване на природата.....	313
1. Пържоли от „растения“?.....	314
2. Икономика на околната среда.....	317
3. Геоинженерство и „правата“ на екосистемите.....	317
4. Биореактори за синтетична храна.....	319
5. Етични патенти.....	321
§ 17. Право на собственост и право на природоползване.....	323
1. Класификация на вещите, с оглед техния произход и начин на създаване.....	323
2. Екологични граници на правото на собственост и екологичен суверенитет.....	328
3. Съотношение между правото на собственост и правото на природоползване.....	338
§ 18. Патент върху живота?.....	343
1. В началото бе... рапицата!.....	343
2. Изключително право върху сортове в България.....	350
3. „Frankenfood“ и ГМО.bg.....	353
4. Генетично предопределена футурология.....	356
5. Човешкото тяло, неговите гени и българското законодателство.....	358
6. Генетично робство или кой ще изгаси светлината в края на тунела?.....	361
§ 19. Франкенфуд и информираното хранене.....	366
1. Противниците на „Цигарения шум“.....	366
2. Супермаркетът – новата Желязна завеса!.....	366
3. Храната – инструкция за употреба или когато „храната“ се превърне в „хранителни продукти“.....	369
4. Готвачът и Фармацевтът.....	371
5. Голиат срещу етикетите.....	372
§ 20. За правосубектността и бъдещето на вещите.....	377
1. Съдържание на критериите за правосубектност.....	377

2. Историческо развитие на критериите за правосубектност.....	383
3. Преосмислянето на правния статут на животните.....	386
4. Съвременните предизвикателства за правния статут на интелегентните изкуствени вещи.....	395
§ 21. Интелигентните агенти – нов правен субект или специфична форма за изразяване на воля?.....	402
1. Понятие за интелигентен агент.....	402
2. Възможният правен отговор.....	407
§ 22. Невидимият пациент.....	413
1. Нежеланият пациент.....	413
2. Неудобният пациент.....	415
3. Отхвърленият пациент.....	422
4. „Отложеният“ пациент.....	424
5. „Частичният“ пациент.....	426
6. „Оголеният“ пациент.....	429
§ 23. Наказателноправна защита на човешкия живот в утробния му стадий.....	431
1. Наказателноправен статус на човешкия живот.....	431
2. Юридическите понятия „родено живо“ и „жизнеспособно“ дете.....	435
3. Понятията за „мъртъв плод/ембрион“, „мъртвородено дете“ и „смърт на живородено дете“.....	438
§ 24. Рожбата като пострадал в наказателното право.....	442
1. Убийство на рожба по време или веднага след раждането.....	442
2. Убийство на рожба с чудовищен вид.....	456
§ 25. Здравно представителство.....	462
1. Представителство по Закона за здравето.....	462
1.1. Законово представителство на пациента.....	462
1.2. Съдебно назначено представителство на пациента.....	478

1.3. Доброволно (договорно) представителство на пациента.....	483
2. Здравно представителство по някои специални закони.....	495
2.1. Законово представителство на лице, участващо в клинични изпитвания.....	495
2.2. Законово представителство на донора.....	500
3. Изводи.....	504
§ 26. Предварителните указания за лечение – пътуване в бъдещето?.....	506
1. Променя ли се идентичността на човека с времето?..	507
2. Предварителните указания за лечение.....	512
3. Кой преценява?.....	514
§ 27. Съдебната експертиза и нейната травматичност.....	518
1. За едно властову съзаклятие.....	518
2. „Корекцията е в дозата!“.....	519
3. За юридическата кариера на лекаря.....	521
4. Травматичността в съдебното битие на лекаря.....	522
Библиография.....	527